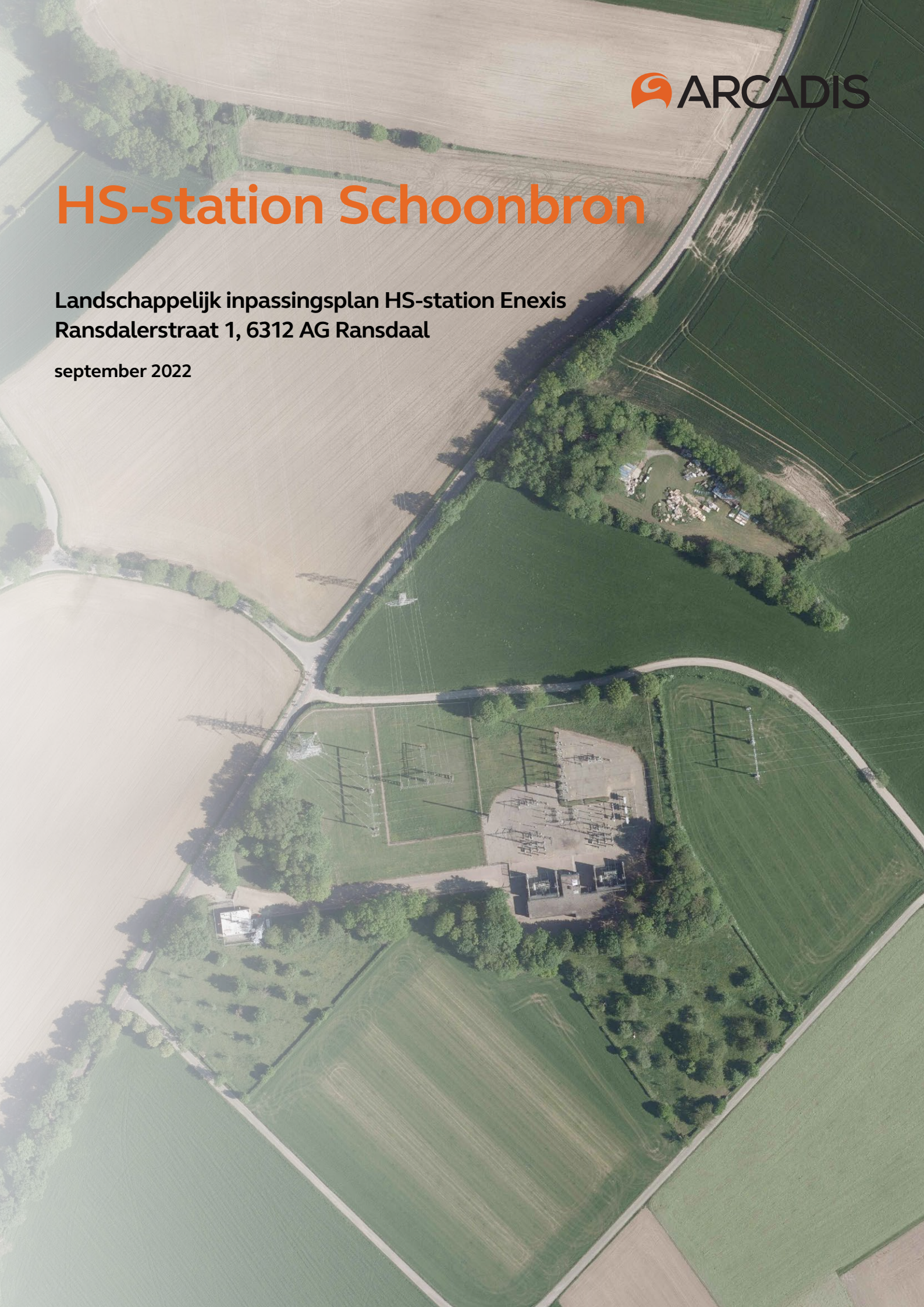

HS-station Schoonbron

**Landschappelijk inpassingsplan HS-station Enexis
Ransdalerstraat 1, 6312 AG Ransdaal**

september 2022

Colofon

In opdracht van:

ENEXIS NETBEHEER B.V.

Opgesteld door:

Joep van Baast - Stedenbouwkundig Ontwerper
Ferry Streng - Landschapsontwerper

Gecontroleerd door:

Hans Smolenaers - Architect, Stedenbouwkundige &
Landschapsarchitect

Vrijgegeven door:

Hans Smolenaers

Datum: september 2022

Status: Concept, versie 2.0, AS2 (veiligheidskenmerk)

Projectnummer: 30102582

Inhoudsopgave

- 1. Locatie en randvoorwaarden**
- 2. Geschiedenis**
- 3. Huidig landschap**
- 4. Visie en voorstel inrichtingsplan**

Projectlocatie

1. Locatie en randvoorwaarden

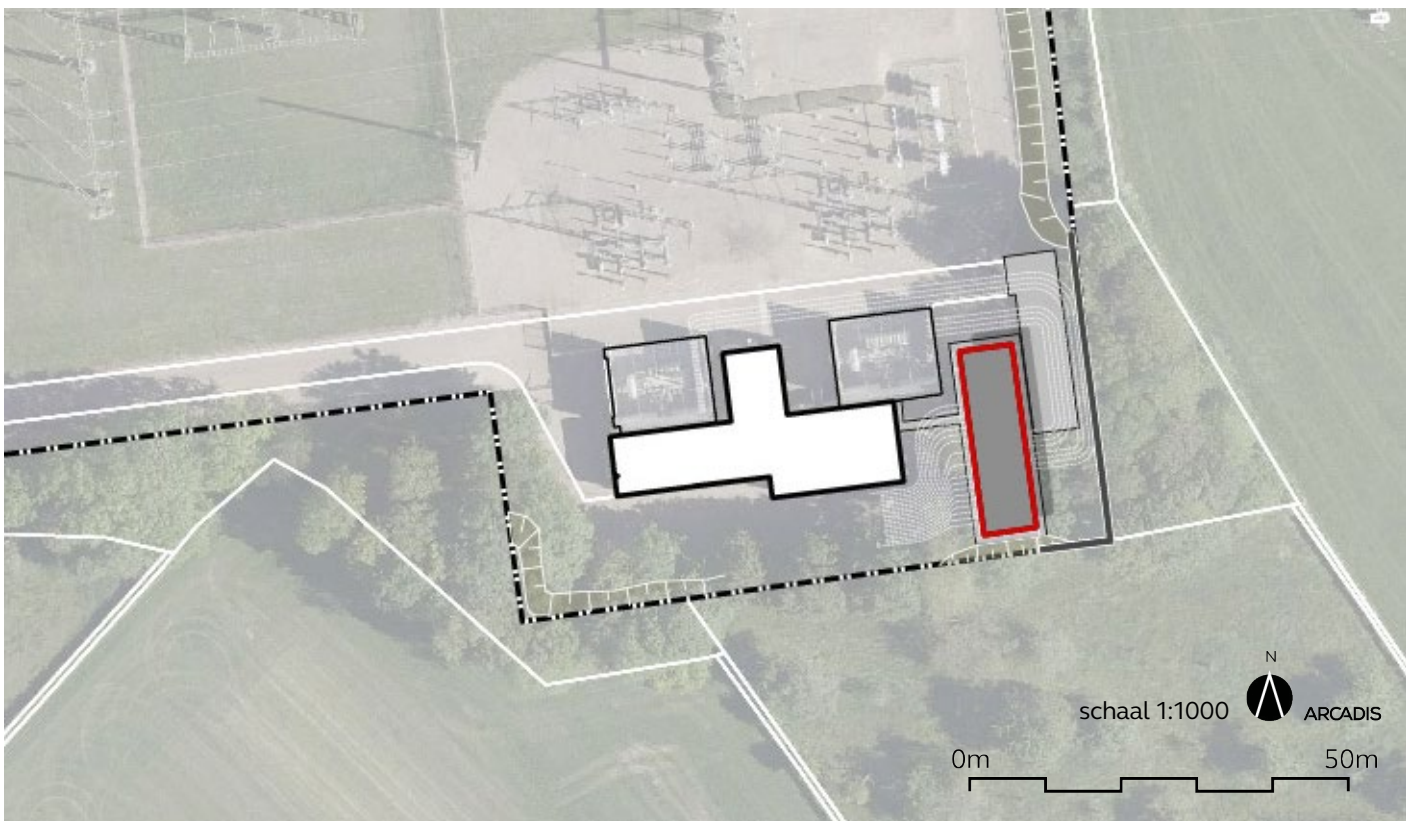
Enexis heeft het voornemen om een nieuw modulair blok te plaatsen bij het hoogspanningsstation te Schoonbron. De aanleiding hiervoor is de energietransitie. De energietransitie houdt in, de overgang van stroom uit fossiele brandstoffen, zoals gas, naar volledig groene energie. Duurzame energie wordt onder meer opgewekt vanuit zon, wind, biomassa en water. Het doel van de transitie is om in Nederland een geheel duurzame energievoorziening te hebben in 2050, die dan voor 100% bestaat uit groene energie. Ook Enexis draagt hieraan bij door haar infrastructuur aan te passen en de capaciteit te vergroten. In de huidige situatie kan het hoogspanningsstation in Schoonbron de capaciteit niet vergroten. Om een uitbreiding van de capaciteit toch te kunnen realiseren, is het noodzakelijk om het hoogspanningsstation uit te breiden met een extra modulair blok. De uitbreiding van het hoogspanningsstation is voorzien op het terrein van Enexis. De realisatie van het modulair blok past niet in het bestemmingsplan.

Het plangebied is gelegen in het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Als onderdeel van de omgevingsvergunning is daarom deze landschappelijke inpassing opgesteld.

Binnen het bestaande hekwerk wordt het nieuwe station gebouwd. Ondanks de geringe omvang van het station is het wenselijk gebleken een aantal bomen te verwijderen. Dit heeft mede te maken met de uitbreiding van het ondergrondse kabelbed en logistieke redenen tijdens de bouwwerkzaamheden. Door de uitbreiding van het ondergrondse kabelbed zal een deel van de bomen niet op dezelfde locatie herplant kunnen worden.

De landschappelijke inpassing zal worden gerealiseerd met het herplanten van bomen als gevolg van de voorgaande kap. Dit zal plaatsvinden buiten het hekwerk op gronden van Enexis.

De gronden zijn gekwalificeerd als 'Dubbelbestemming waarde - archeologie en hebben een middelhoge verwachtingswaarden. Voor archeologisch onderzoek geldt een vrijstellingsgrens tot 2500m². De gronden vallen ook onder bestemming 'Agrarisch met waarden'. De boomgaarden zijn opgenomen als cultuurhistorische elementen volgens de cultuurhistorische waardenkaart van Provincie Limburg. (vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied 2013).

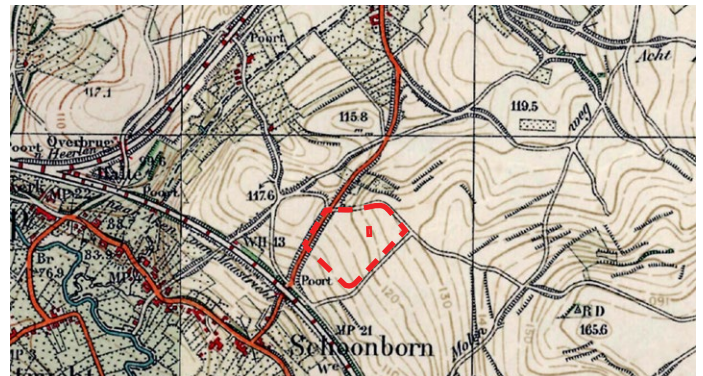

Toekomstige bebouwing HS-station in rood gemarkeerd.

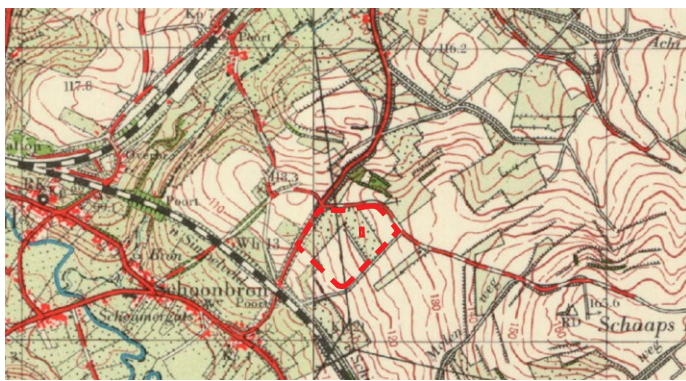
Historische kaarten

1900

1930

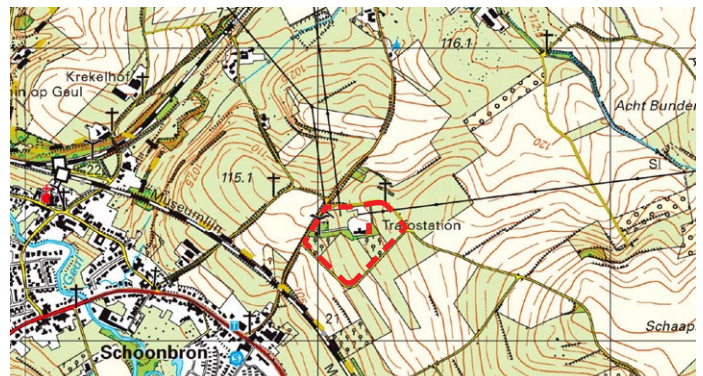
1965

1975

1990

2021

2. Historie

Het huidige transformatorstation, waar het nieuwe HS-station onderdeel van wordt is gesitueerd op een flauwe helling op de overgang van het plateau (Ubachsberg) en Geuldal.

Dalen, hellingen en plateau's vormen de basis van het Zuid-Limburgse heuvelland. Het relief, groene uitstraling, cultuurhistorisch erfgoed en het contrast tussen open en besloten vormen de kernkwaliteiten.

Boomgaarden, hagen en beplante holle wegen en hellingbossen vormen de beplantingsstructuur.

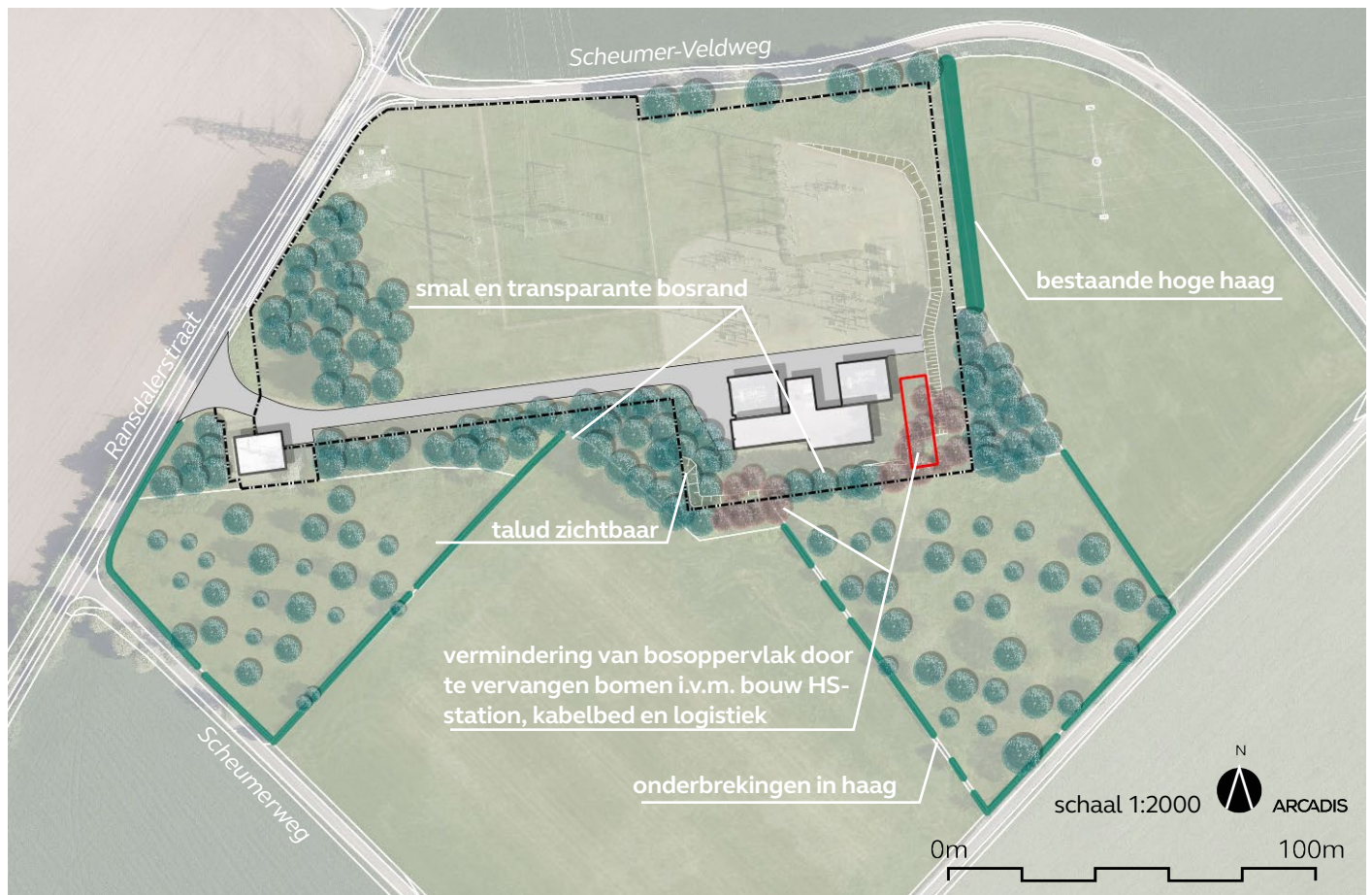
Historisch gezien was deze plek voornamelijk in gebruik als akker of weide. Boomgaarden waren van oudsher veelal op steile hellingen en in de dalen gesitueerd. Dit contrast is goed te zien op de kaart van 1930.

Enkele boomgaarden zoals op deze plek werden ook op de overgangen naar de open plateau's aangelegd. Op de kaart van 1965 zijn deze boomgaarden duidelijk zichtbaar.

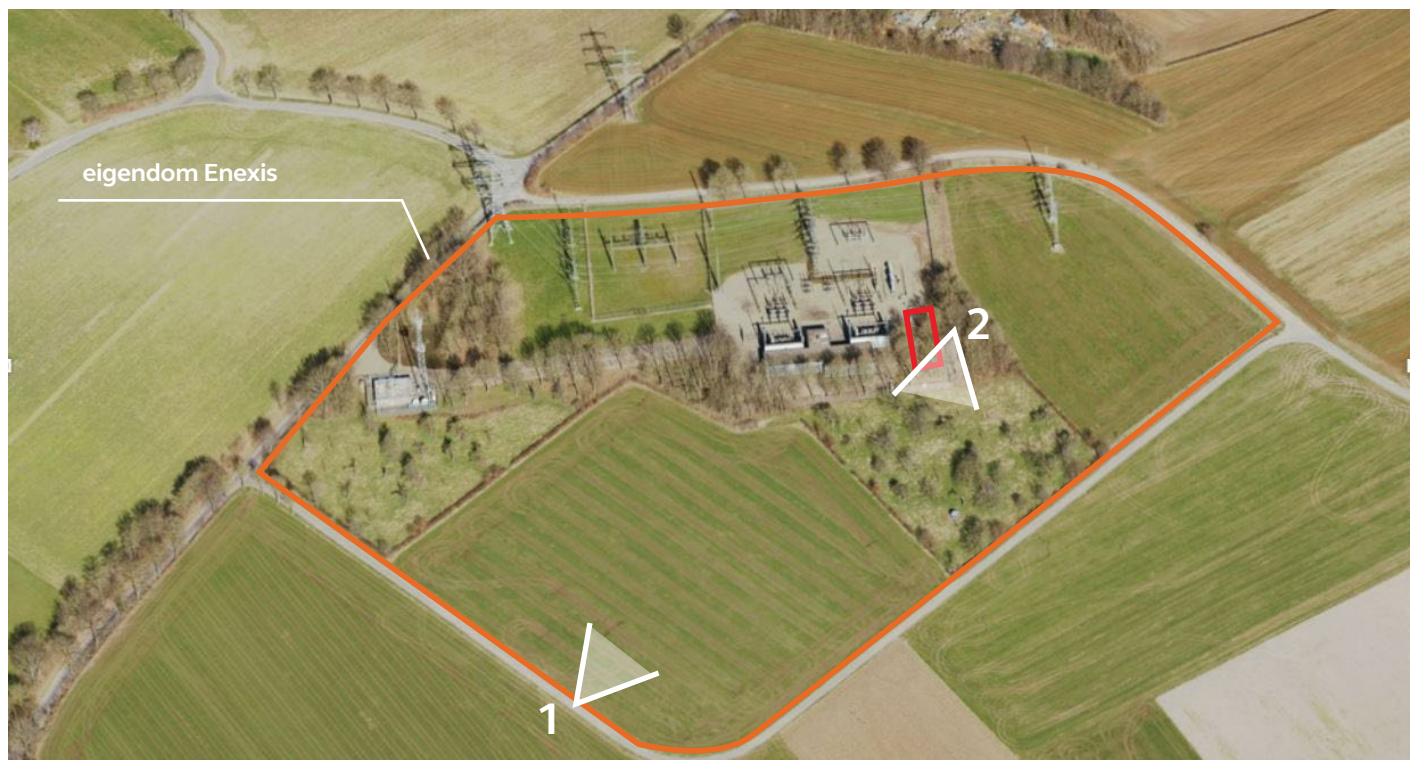
Bij de ontwikkeling van het transformatorstation zijn deze boomgaarden deels behouden. Op de kaart van 1990 tot 2021 is een smalle strook bos zichtbaar. Mogelijk is dit als inpassing van het station aangeplant.

De groenstructuur van het transformatorstation draagt hiermee bij aan een half open landschap en verzacht het contrast tussen het meer besloten dal en het open plateau.

Bestaande situatie

Locaties perspectieven

3. Huidig landschap

Het huidige transformatorstation, waar het nieuwe HS-station onderdeel van wordt is gesitueerd op een flauwe helling op de overgang van het open plateau (Ubachsberg) en Geuldal.

Het station is voor een groot deel ingepakt met een smalle strook bos, een bomenrij, weiden afgewisseld met boomgaarden en heggen. De weiden en boomgaarden zijn ook eigendom van Enexis en zijn verpacht aan een agrarisch bedrijf.

De strook bos lijkt planningsgewijs gekoppeld aan de ontwikkeling van het transformatorstation en heeft hierdoor een langwerpige vorm. De knikken zorgen voor enige afwisseling in het aanzicht. Samen met de positionering van de boomgaarden en heggen aan de zuidzijde van het bos is er een geleidelijke overgang naar het open landschap ontstaan.

Op de plekken waar de weide direct grenst aan het bos is het station zichtbaar onder de boomkronen door. Ook is het bos soms smal en daardoor transparant. De gebouwen staan op een vlakke ondergrond waardoor welke in de flauwe helling is 'geschoven'. Aan westzijde steekt het vlak uit met een talud en aan de oostzijde snijdt het vlak in de helling. Vanaf de Scheumerweg is daardoor een talud zichtbaar.

De noordzijde van station heeft een transparant karakter met als afscheiding een aantal rijbomen. Door de nabijgelegen landschappelijke groenstructuren is het station alleen t.h.v. van de Scheumer-Veldweg duidelijk beleefbaar.

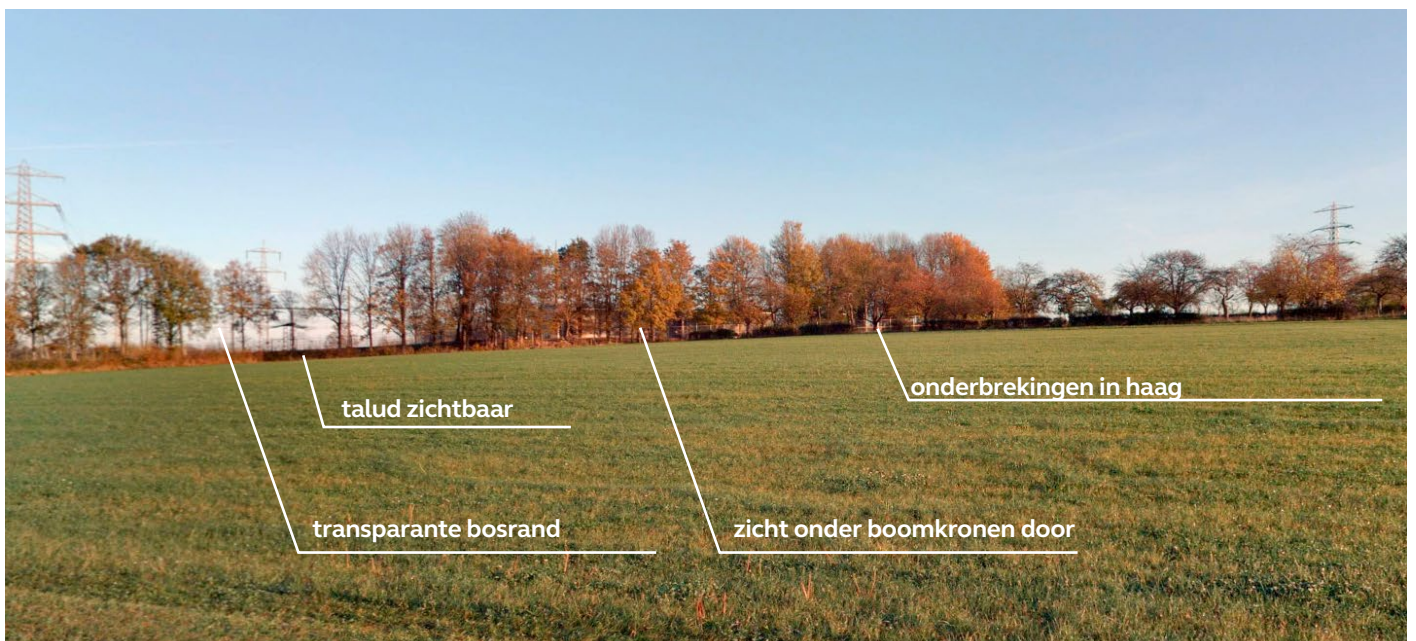
Verder ligt het projectgebied als een 'erf' gekoppeld aan de Ransdalerstraat welke zelf voorzien is van een doorgaande groenstructuur. Hierdoor wordt het projectgebied niet als een eiland in de open vlakte ervaren.

Een klein gedeelte van het bos heeft recent plaats gemaakt voor de ontwikkeling van het nieuwe HS-station en ondergrondse kabelbed. Hierdoor zijn op twee plekken openingen in bos ontstaan waardoor het silhouet in aanzicht is veranderd. Zowel de bestaande als de nieuwe bouw is zowel van de Scheumerweg als vanaf de Scheumer-Veldweg zichtbaar.

Verder zijn op een aantal plekken gaten in de hagen aanwezig waardoor het HS-station op sommige plekken ook zichtbaar is.

Perspectief 2; te vervangen bomen in transparante bosrand

Perspectief 1; zicht vanaf de Scheumerweg (de te vervangen bomen zijn op deze foto nog niet verwijderd)

Ontwerptekening

Voorstel landschappelijke inpassing.

Legenda

- nieuwbouw HS-station
- hekwerk
- nieuwe bomen ('bosrand')
- nieuwe fruitbomen
- struweelrand
- extensief maaibeheer
- herstel bestaande haag
- bestaande hoge haag

3. Landschappelijke inpassing

Visie

De inpassing van het station voorziet in het zoveel mogelijk herstellen en behouden van een dichte beplantingsrand aan de zuidoostzijde van het transformatorstation. Zowel de bestaande als het nieuwe station zal hierdoor minder zichtbaar zijn vanaf de Scheumerweg.

De boomgaard en hagen zijn belangrijke elementen uit het Limburgs landschap en dragen hierdoor al bij aan de landschappelijke inpassing. Het is daarom belangrijk deze goed te beheren en te herstellen.

Voorstel

Er is gekozen om de locaties waar bomen zijn verwijderd deze te vervangen met nieuwe bomen. De openingen in de bosrand worden hiermee hersteld en op langere termijn zal het aanzicht van het bos een gesloten geheel vormen. Naast nieuwe bomen is er een struweelrand voorgesteld. Dit zal de afscherming op ooghoogte versterken en zal bijdragen aan een nog meer natuurlijk en landschappelijk beeld.

De combinatie van bomen en struiken (ca. 5-7meter hoog) zorgen ook voor een ecologische impuls. De geleidelijke overgang creëert een divers leefgebied voor fauna.

Omdat op diverse plekken de bosrand transparant is wordt struweelrand aan de zuidkant volledig doorgezet. Ter hoogte van de nieuwbouw zijn ook nog fruitbomen voorgesteld wat de afscherming zal vergroten, maar ook bijdraagt aan de instandhouding van de boomgaard. In verband met de bescherming van de boomgaard is het wenselijk de struweel beplanting niet al te breed uit te laten groeien, mogelijk zelfs als ruige haag beheren.

De openingen in de bestaande haag worden hersteld.

Op maaiveld niveau is de bosrand +struweel (zoom) te versterken door de eerste 5-10 m van de weide extensief te beheren tot kruidenrijk gras.

De nieuwe beplanting wordt buiten het hekwerk geplant waardoor er ca. 2450 m² van het huidige weiland wordt omgevormd tot bomen en struweelrijke bosrand.

Het assortiment bestaat uit inheemse boomsoorten en struiken met een goede ecologische waarde. Enkele soorten hebben een rijke bloei wat in het voorjaar.

Bomen

Carpinus betulus, *Fraxinus excelsior*, *Prunus Avium*, *Tilia cordata*.

Ongewenste soorten:

- *Quercus Robur* i.v.m. eiken processierups
- *Acer spec.* i.v.m. mogelijk verstoring installaties (vleugelzaden)
- snelgroeiende soorten i.v.m. beheercyclus

Fruitboom

Malus sylvestris

Struweel

Crataegus monogyna, *Prunus spinosa*, *Rosa rubiginosa*, *Corylus avellana*, *Euonymus europaeus*.

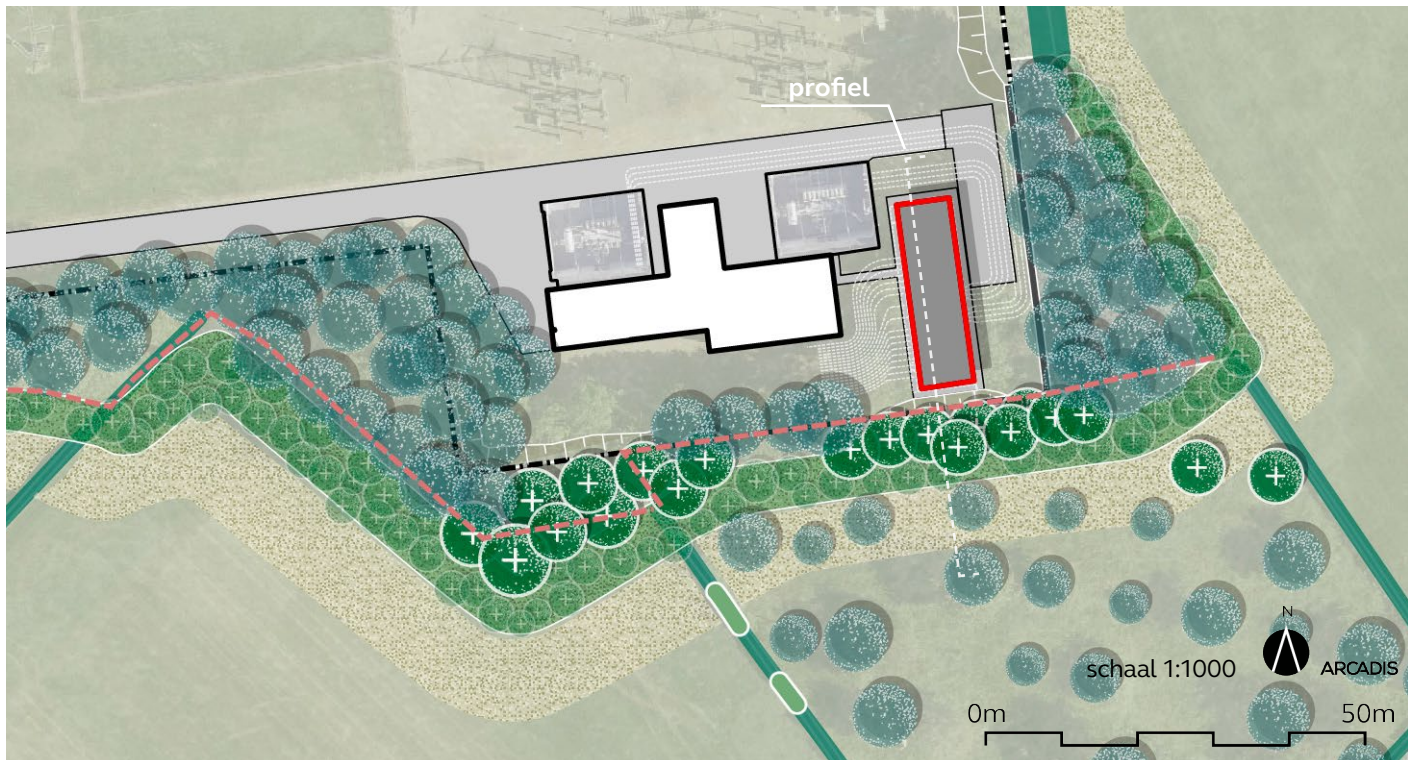
Beheer

Het assortiment van het struweel kan een hoogte breken van ca. 6-8 meter. De ingetekende zone is ca. 8 meter breed. Afhankelijk van de hoeveelheid beschikbare ruimte kan het beheer aangepast worden. Ter hoogte van de boomgaarden zal tussen 5-10 jaar het struweel (gefaseerd) afgezaagd kunnen worden. Ter hoogte van de weiden kan dit mogelijk uitgesteld worden tot 15-20 jaar.

Extensief maaien betekend 1 a 2 keer per jaar maaien. Wenselijk is het maaisel af te voeren waardoor ontwikkeling van kruidenrijk gras gestimuleert wordt.

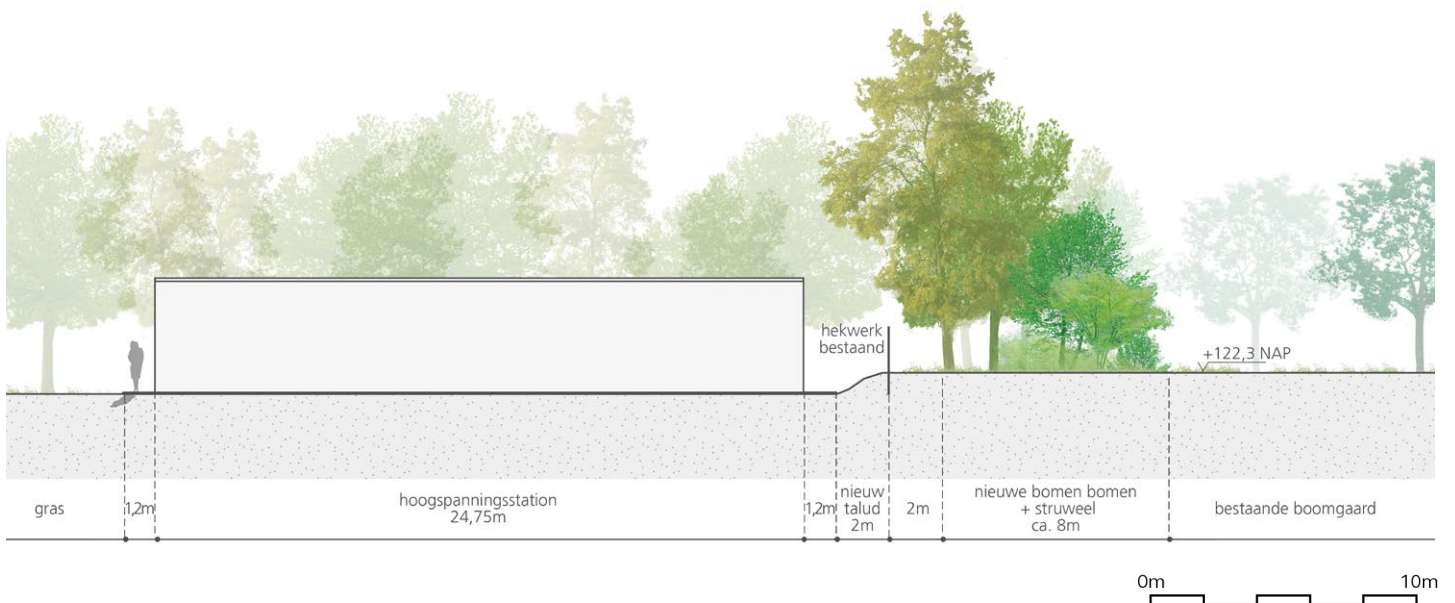
Vanwege de aanplant van het struweel zullen de bomen tot de 5-7m naar verwachting een opgaande groei hebben. Beheer van laag hangende takken zal hierdoor minder aan de orde zijn.

Ontwerptekening

Voorstel landschappelijke inpassing.

Landschappelijk profiel

Assortiment in beeld

Struweelrijke bosrand

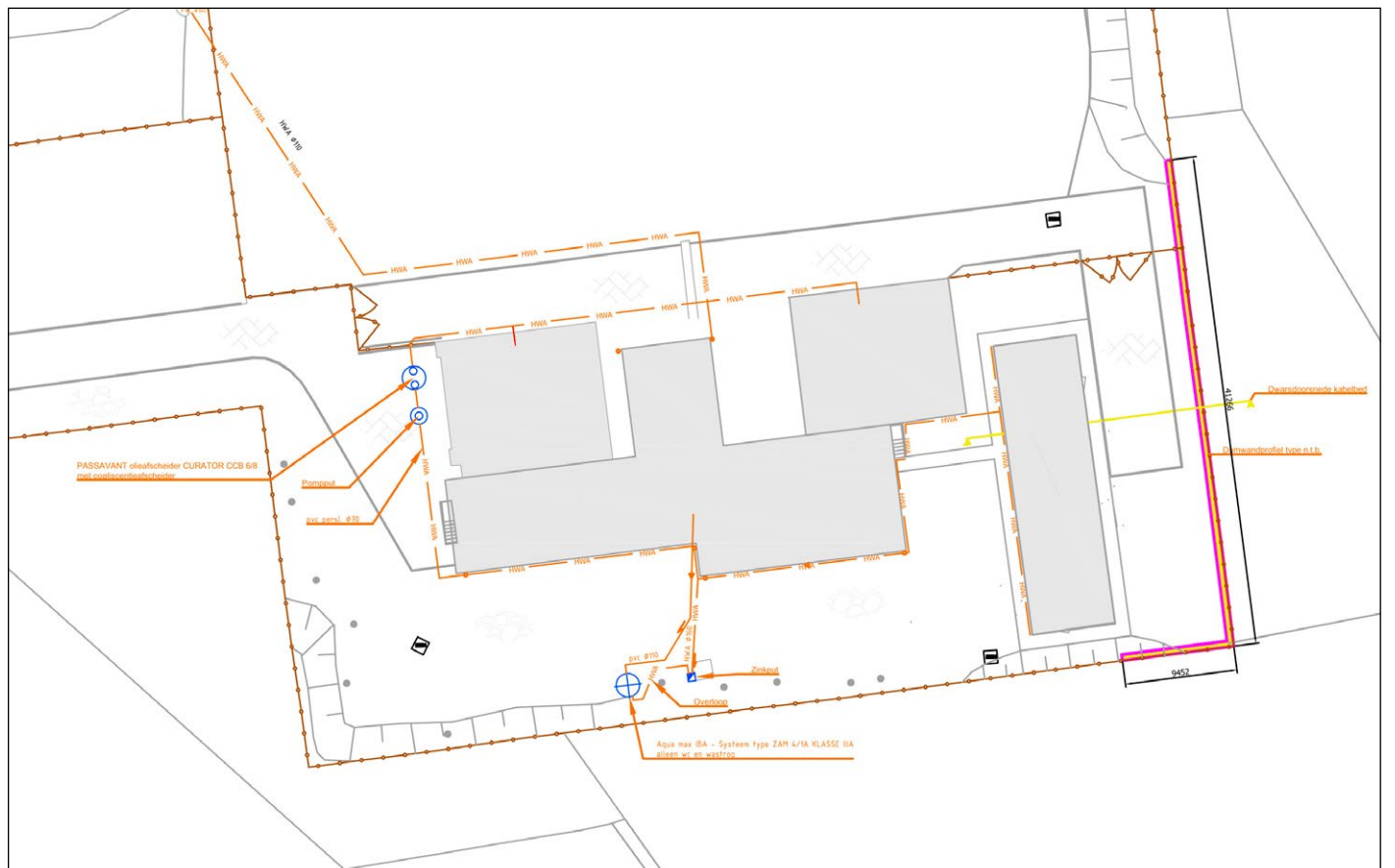
Bloeiende meidoorn en sleedoorn in voorjaar

Prunus avium in voorjaar

Kruidenrijke grasvegetatie door extensief maaibeheer

Arcadis. Improving quality of life

Connect with us

landscape-architects.nl

ARCADIS Landscape Architecture & Urbanism

@Arcadislandscape